

Тіучова Т.А., магістр I року навчання за спеціальністю “Водні біоресурси та аквакультура”

Науковий керівник – Дудник С.В., кандидат біол. наук, доцент,

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ ШТУЧНОГО ВІДТВОРЕННЯ ТОВСТОЛОБА СТРОКАТОГО (ARISTICHTHYS NOBILIS RICH.) У ПП “ПРОГРЕС 11” ЧОРНОБАЇВСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У сучасних умовах господарювання у більшості рибних господарств відбуваються зміни щодо технологій та методів ведення рибицтва. Характерною особливістю ставового рибицтва виступає ресурсозбереження. Найбільш актуальним шляхом до ресурсозбереження нині є впровадження у практику ставового рибицтва полікультури коропа з далекосхідними рослиноїдними рибами, що вважається найвагомішим досягненням рибогосподарської науки за останнє століття. Переведення ставового рибицтва на полікультуру рослиноїдних риб і коропа дозволяє у південних районах нашої країни подвоїти рибопродуктивність водойм, а у середній смузі підвищити продуктивність ставів на 30-40 % без збільшення витрат кормів і добрив. Виходячи із цього, рослиноїдні риби амурського комплексу, і серед них строкатий товстолоб – умовно рослиноїдний вид, виступають важливими об'єктами рибицтва, а введення їх у полікультуру з коропом розглядається як перспективний малозатратний захід інтенсифікації виробництва товарної продукції, що дозволяє підвищити ефективність діяльності рибних господарств. Оскільки товстолоб строкатий не відтворюється у наших водоймах природним шляхом, дослідження можливості і ефективності його штучного відтворення має важливе практичне значення.

У зв'язку з цим метою нашої роботи було вивчення особливостей штучного відтворення товстолоба строкатого в умовах ставових господарств та оцінка його ефективності.

Дослідження проведені під час проходження виробничої практики у повносистемному рибному господарстві.

У ході проведених досліджень використовувалися гідрохімічні методи для оцінки якості умов утримання досліджуваного виду риб, гідробіологічні методи для оцінки природної кормової бази та умов живлення, іхтіологічні методи для оцінки стану стада риб, яке використовувалося для штучного відтворення, а також критичний аналіз наукових даних і розрахункові методи. Матеріалом для виконання досліджень було плідникове стадо строкатого товстолоба у господарстві, яке складалося із 172 самиць і 235 самців.

У ході досліджень встановлено, що господарство використовує базову біотехніку штучного відтворення рослиноїдних риб амурського комплексу, у т.ч. і строкатого товстолоба заводським методом з ін'єктуванням самок для стимулювання їх дозрівання штучними (нерестин) та природними (ацетонований гіпофіз коропових) препаратами із розрахунку 3-5 мл/ кг маси плідника і самців із розрахунку 3 мл/ кг. Для відтворення даного виду в ПП “Прогрес 11” нерестову кампанію поводили з 6 травня до 20 червня. Штучне відтворення

було ефективнішим за дворазової гормональної стимуляції самок, коли перша доза складала 1/8-1/10 частину від установленної для них загальної дози, друга проводилася через 12-24 год. На початку нерестової кампанії дозу гіпофізу встановлювали методом пробної партії самок. Самкам, які мають великий обхват тіла, дозу гіпофізу збільшували на 10-20 %. На протязі нерестової кампанії дозу гіпофізу знижували у відповідності зі зростанням температури води і стадії дозрівання плідника. Самців ін'єктували один раз (за годину до завершальної ін'єкції самкам). Доза гіпофізу для них становила 1/2 вирішальної ін'єкції самкам і корегувалася впродовж нерестової кампанії. Ін'єктування препаратом "Нерестин" здійснювали згідно інструкції до його застосування. Більш ефективним виявилось застосування гіпофізарних ін'єкцій.

Ікру отримували шляхом зціджування, як і молоки, осіменіння проводили сухим методом. Запліднену ікру промивали поточною водою і завантажували в інкубаційні апарати "Амур – 200" та "Амур – 150". Процент запліднення ікри склав 80-85 %. Інкубація ікри тривала 28 год. за температури води 23°C. Вихід личинок від інкубації сягав 75 %. Абсолютна робоча плодючість самок склала 530 тис. ікринок на самку. Підрощування личинок проводили у лотках до життєстійких стадій. Підрощеним рибопосадковим матеріалом зариблюють виросні стави.

Розрахунок рентабельності діяльності підприємства показав невисоку ефективність виробництва, але він був проведений на товарну рибу і не було враховано можливість реалізації рибопосадкового матеріалу, який має високий попит.

Природні кліматичні умови зони Лісостепу України, де розташоване дослідне господарство, не відповідають екологічним вимогам товстолоба строкатого, а також у ставах неможливо забезпечити весь комплекс необхідних йому нерестових умов, тому його природне відтворення неможливе. Використовується штучне відтворення заводським методом.

У ПП "Прогрес 11" штучне відтворення строкатого товстолоба і вирощування його у полікультурі з коропом та білим амуром є ефективним і не знижує рентабельність даного господарства.

Наявний обсяг природної кормової бази строкатого товстолоба у ставах господарства дозволяє йому нормально рости, розвиватися і дозрівати плідником, а також підрощеним личинкам та молоді.

УДК 636.22/082

Тофтул П.В., студент VI курсу спеціальності "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва"

Науковий керівник – Мельник В.О., кандидат біол. наук, доцент,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

СТАН ВІДТВОРЕННЯ СТАДА ДІЙНИХ КОРІВ В УМОВАХ ТЗДВ "ПІВДЕННИЙ КОЛОС" НОВООДЕСЬКОГО РАЙОНУ

Проблема відтворення великої рогатої худоби як у масштабах України, так і в окремих регіонах потребує свого вирішення в максимально стислі строки. [1]. Адже відсутність чіткої науково-обґрунтованої системи організації інтенсивного відтворення худоби в умовах господарств різних форм